

Informe sobre la conjuntura econòmica

Tancament de l'informe el 3 de gener de 2020

4^{rt} trimestre 2019

Context econòmic

Continuen les retallades en les previsions de creixement del PIB mundial

L'economia espanyola acusa el context exterior

El valor afegit brut del sector industrial català segueix contraient-se

L'Hospitalet i el Baix Llobregat

Augmenten un 6'25% les fallides empresarials

... I augmenta amb força el total de persones en situació d'atur

Però assolim un nou rècord d'ocupació

I augmenten les operacions immobiliàries

Fòrum
Empresarial
DEL LLOBREGAT

Continua la retallada de previsions del PIB mundial

La projecció de creixement de 2019 ha estat retallada novament, aquesta vegada fins el 3%, el ritme més lent des de la crisi financera internacional. Aquesta xifra reflexa una greu disminució respecte del 3'8% de 2017, quan el món es trobava en mig d'una acceleració sincronitzada. L'alentiment del creixement és conseqüència de les majors barreres comercials, la aguda incertesa entorn al comerç internacional i la situació geopolítica. Són factors idiosincràtics que estan provocant tensions macroeconòmiques en diverses economies de mercats emergents i factors estructurals com l'escàs augment de la productivitat i l'envelliment de la població en les economies avançades.

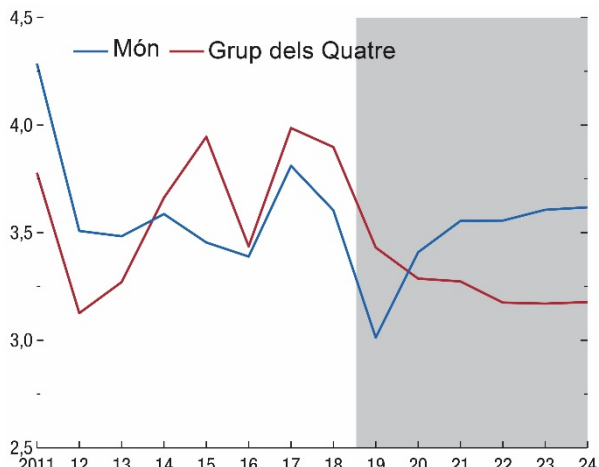
Per al 2020 es projecta una lleu millora del creixement, fins el 3'4%; es a dir, 0'2% menys del previst a l'abril. Les economies avançades creixerien a 1'7% en 2019 i 2020; entretant, el de les economies de mercats emergents i en desenvolupament repuntaria del 3'9% en 2019 al 4'6% en 2020.

Una característica de la minva que ha sofert el creixement en 2019 és el refredament de la manufactura i del comerç internacional. Hi ha factors diversos darrera d'aquest fenomen. L'augment dels aranzels i la perllongada incertesa que envolta la política comercial ha provocat un cop a la inversió i a la demanda de bens de capital. La indústria automotriu s'està contraient també com a conseqüència de shocks idiosincràtics, com els trastorns causats per les noves normes sobre emissions en la zona de l'euro i Xina que han produït efectes duradors. En conseqüència, en termes de volum, el comerç internacional va créixer un 1% en el primer semestre de 2019, el nivell més baix des de 2012.

Per contra, en la major part del món, el sector dels serveis conserva el seu vigor, per la qual cosa els mercats laborals de les economies avançades es mantenen fermes. La divergència entre la manufactura i els serveis és inusualment persistent. El dubte és: la fragilitat de la activitat manufacturera podria afectar al sector dels serveis i quan es produiran aquests efectes de contagi.

Cal recordar que aquest creixement mundial del 3% succeeix en un moment en que la política monetària s'ha relaxat significativa i casi simultàniament en les economies avançades i els mercats emergents. L'absència de pressions inflacionàries ha portat als grans bancs centrals a anticipar-se per conjurar els riscos a la baixa per al creixement i impedir que les expectatives inflacionàries es desancorin, la qual cosa ha apuntalat el dinamisme de les condicions financeres. I, a més a més, aquests estímuls han ajudat a contrarestar l'impacte negatiu de les tensions comercials entre Estat Units i Xina

Creixement del PIB mundial

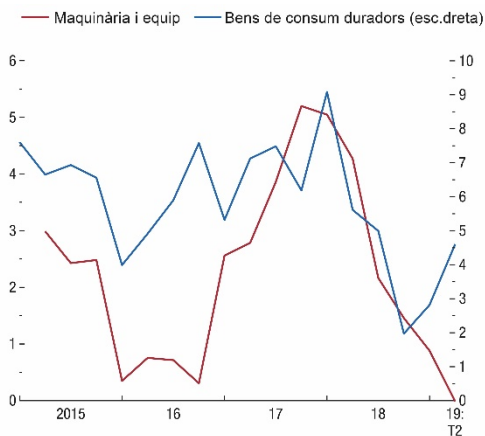

Font: Estimacions del FMI
Grup dels Quatre = Xina, Estats Units, Japó i zona de l'euro

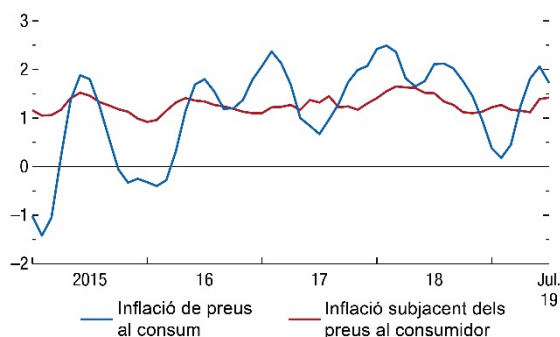
Despesa en bens duradors

(variació percentual respecte a l'any anterior)

La reducció de la despesa en maquinària, equips i bens de consum duradors ha estat un important factor en la desacceleració del comerç mundial

Inflació mundial de les economies avançades

L'economia espanyola acusa el context exterior

El ritme de creixement de l'economia espanyola s'ha estabilitzat en el tram final de l'any. Com en el conjunt de l'àrea euro, la retroalimentació entre l'augment de la incertesa i la desacceleració de la demanda mundial ha afectat des de 2018 a l'evolució de les branques manufactureres, contribuint a la desacceleració del producte. Per contra, la activitat industrial ha estat, comparativament, més favorable al llarg d'aquest any que en la resta d'economies de major dimensió de la UEM. A més, encara que les branques de serveis han patit la desfavorable evolució de les manufactures, l'impacte ha estat menys sever comparat amb Alemanya o Itàlia.

La moderació de l'activitat en Espanya al llarg de 2019 es deu també a la pèrdua de dinamisme de la demanda interna. Les fases inicials de la recuperació es van caracteritzar per repunts molt pronunciats dels diferents components de la despesa interna. Com a conseqüència de aquests fets, el creixement del PIB en els dos trimestres centrals de 2019, del 0,4%, ha estat dels més baixos des de que va començar la recuperació. No obstant, l'economia espanyola ha continuat creixent a taxes majors que el conjunt de la zona euro. L'expansió del PIB ha continuat recolzant-se en la demanda interna.

La informació disponible de l'últim trimestre de l'any apunta a un creixement del PIB similar al del trimestre anterior. El manteniment de les condicions de finançament còmodes provocades per l'orientació expansiva de la política monetària del Banc Central Europeu, i el continuat sanejament de la posició patrimonial del sector privat, constitueixen elements de suport de les decisions de consum e inversió de famílies i empreses. A més a més, l'augment de les rendes de les llars per la creació d'ocupació i dels salaris reals, està permetent un repunt de l'estalvi. Per contra, les rendes de les empreses han començat a mostrar un menor dinamisme. Per la seva part, els fluxos del comerç exterior reflexa el creixement de les exportacions i importacions relacionades amb el sector de l'automòbil (que en 2018 havien experimentat una regressió per l'entrada en vigor de la nova normativa d'emissions).

El valor afegit brut del sector industrial català segueix contraient-se

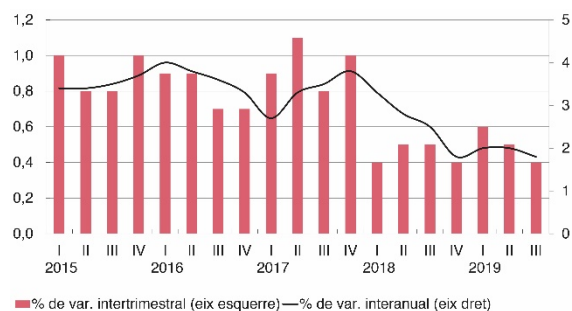
Durant els darrers mesos el sector industrial ha mantingut una tendència descendent. Cal recordar que el sector industrial venia registrant una forta expansió a Catalunya des de l'any 2014, però aquesta evolució va invertir-se l'any 2018, ja que la desacceleració del comerç internacional va afectar en major mesura a aquest sector (que és el més internacionalitzat). Al mateix temps, alguns subsectors industrials també s'enfronten a reptes estructurals importants (com ara el sector de l'automòbil). Durant l'any 2019 es manté la dinàmica negativa: el tercer trimestre el VAB industrial cau un 0,7% interanual, similar al descens dels dos trimestres anteriors. Paral·lelament, les dades d'afiliats a la Seguretat Social corresponents a la indústria suggereixen que el sector ja no crea ocupació en termes interanuals i, de fet, mostren algun mes de reducció.

Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola (Font: INE i Ministeri d'Economia i Empresa)

	2018	2019	2020
PIB	2,4	2,1	1,8
Demanda interna	2,6	1,5	1,6
Despesa del consum final privat	1,8	0,9	1,2
Despesa del consum de les administracions públiques	1,9	2,0	1,5
Formació bruta de capital fix	5,3	3,1	3,0
Demanda externa	-0,3	0,6	0,2
Exportació de béns i serveis	2,2	1,7	2,3
Importació de béns i serveis	3,3	0,1	2,0
Capacitat o necessitat de finançament respecte a la resta del món	2,4	2,3	2,1
Deflactor del PIB	1,1	1,7	1,8
Ocupació laboral	2,5	2,3	2,0
Taxa d'atur (% de la població activa)	15,3	13,8	12,3

Evolució del PIB de Catalunya

(Font: Idescat)

Evolució del Producte Interior Brut de Catalunya per branques econòmiques

(Font: Idescat)

	2018 Mitjana anual	2019 1r trim.	2019 2n trim.	2019 3r trim.
Agricultura	-0,4	-1,0	-2,0	-2,8
Indústria	1,1	-1,0	-0,7	-0,7
Construcció	4,7	5,5	4,4	3,4
Serveis	2,9	2,9	2,7	2,8
PIB a preus de mercat	2,6	2,0	2,0	1,8
PIB pm (variació intertrimestral)	-	0,6	0,5	0,4

Augmenten un 6'25% les fallides empresarials

En el conjunt de l'any 2019 les fallides empresarials van augmentar un 6'25% respecte a les xifres de 2018 al passar de 96 concursos de creditors a 102 dotze mesos després. El quart trimestre van portar els seus llibres al jutjat mercantil 37 societats domiciliades al territori de L'Hospitalet i el Baix Llobregat. Aquesta xifra també comporta un augment de més del vuit per cent respecte a les fallides realitzades dotze mesos abans (tal com pot comprovar el lector comparant les xifres publicades en l'últim Informe de FEM LLOBREGAT).

El municipi amb més concursos de creditors de la comarca en el conjunt de l'any va ser Sant Boi de Llobregat amb 16 fallides (molt per sobre de la seva ràtio de població), seguida de L'Hospitalet de Llobregat (15) i Cornellà de Llobregat (13).

Per contra, trobem set municipis que no tenen cap fallida empresarial: Martorell, Sant Andreu de la Barca, Sant Climent de Llobregat, Cervelló, Torrelles de Llobregat, Vallirana i La Palma de Cervelló. Aquestes quatre darreres, a més a més, tenen el privilegi de no haver sofert cap fallida en els últims dos anys.

En el conjunt dels últims dos anys, la llista de fallides l'encapçala L'Hospitalet de Llobregat, amb 29 empreses en situació de concurs de creditors, seguit de Cornellà de Llobregat i Sant Boi de Llobregat, amb 21 empreses cadascuna.

... I augmenta amb força el total de persones en situació d'atur

Amb xifres del tercer trimestre de 2019, la llista persones en situació d'atur va augmentar en 1.697, deixant-nos la xifra en 52.002 persones buscant feina. Gairebé tots el municipis van incrementar el número de persones en situació d'atur, excepte Vallirana i Sant Climent de Llobregat que van rebaixar la llista en una persona. La resta, com dèiem, va augmentar les seves xifres, essent Sant Boi de Llobregat (amb +196 aturats més) el municipi que lidera la taula de increment de persones en situació d'atur, seguit de L'Hospitalet de Llobregat (+188), Cornellà de Llobregat (+142), El Prat de Llobregat (+124), Castelldefels (+120), Sant Feliu de Llobregat (+96) i Esplugues de Llobregat (+103).

Amb aquest increment de persones en situació d'atur a la nostra demarcació, pràcticament hem retornat a les xifres de juny de 2018. Tota la baixada d'atur dels últims cinc trimestres (al juny de 2018 hi havia 52.756 persones en situació d'atur i al juny de 2019 havia baixat a 50.305) s'ha evaporat. Esperem que aquestes dades siguin fruit de una situació conjuntural, i no es converteixi en tendència estructural.

Concursos de creditors per municipis

	Total 2018	IV/2019	Total 2019
Abrera		1	8
Begues		1	1
Castelldefels	5	4	5
Castellví de Rosanes		1	1
Cervelló			
Collbató			2
Corbela de Llobregat			3
Cornellà de Llobregat	1	4	13
Esparraguera			2
Esplugues de Llobregat		1	4
Gavà	3	1	2
L'Hospitalet de Llobregat	5	10	15
Martorell	1		
Molins de Rei		1	3
Olesa de Montserrat	1	1	3
Pallejà		1	1
Papiol (El)			
Palma de Cervelló (La)	2	1	3
Prat de Llobregat (El)	1	1	7
Sant Andreu de la Barca	1		
Sant Boi de Llobregat	2	3	16
Sant Climent de Llobregat			
Sant Esteve Sesrovires		2	3
Sant Feliu de Llobregat	1	1	2
Sant Joan Despí	1	1	3
Sant Just Desvern	1	1	1
Sant Vicenç dels Horts	1		1
Santa Coloma de Cervelló		1	1
Torrelles de Llobregat			
Vallirana			
Viladecans	1		2
Total	96	37	102

Persones en situació d'atur per municipi (al final de cada trimestre)

	setembre'18	Juny'19	setembre'19
ABRERA	571	501	507
BEGUES	210	184	235
CASTELLDEFELS	2.550	2.469	2.589
CASTELLVÍ DE ROSANES	64	69	76
CERVELLO	382	375	390
COLLBATO	163	144	145
CORBERA DE LLOBREGAT	569	538	594
CORNELLA DE LLOBREGAT	4.757	4.456	4.598
ESPARREGUERA	1.257	1.141	1.179
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	2.095	1.865	1.968
GAVA	2.231	2.112	2.160
HOSPITALET DE LLOBREGAT, L'	13.680	13.252	13.440
MARTORELL	1.681	1.532	1.551
MOLINS DE REI	1.009	935	1.013
OLESA DE MONTSERRAT	1.283	1.210	1.266
PALLEJA	440	431	461
PALMA DE CERVELLO, LA	148	147	161
PAPIOL, EL	178	161	190
PRAT DE LLOBREGAT, EL	3.429	3.121	3.245
SANT ANDREU DE LA BARCA	1.403	1.333	1.359
SANT BOI DE LLOBREGAT	4.685	4.345	4.540
SANT CLIMENT DE LLOBREGAT	140	141	140
SANT ESTEVE SESROVIRE	289	275	276
SANT FELIU DE LLOBREGAT	1.977	1.787	1.903
SANT JOAN DESPI	1.361	1.291	1.297
SANT JUST DESVERN	487	450	474
SANT VICENÇ DELS HORTS	1.836	1.661	1.746
SANTA COLOMA DE CERVELLO	274	242	268
TORRELLES DE LLOBREGAT	223	222	225
VALLIRANA	758	726	725
VILADECANS	3.484	3.189	3.281
Total	53.614	50.305	52.002

Però assolim un nou rècord d'ocupació

En el tercer trimestre de l'any 2019, la població ocupada va assolir la xifra de 422.979 persones amb feina, la major xifra des de que existeix aquest Informe sobre conjuntura econòmica.

Per municipis, la major creació absoluta de llocs de treball en 12 mesos va donar-se a L'Hospitalet de Llobregat amb 3.559. A poca distància es situa El Prat de Llobregat amb una creació de 3.139 nous llocs de treball. Amb xifres més modestes, trobem Esplugues de Llobregat (+851) i Gavà (+705). Per contra, trobem vuit poblacions que varen disminuir la seva població ocupada (Sant Boi de Llobregat, Sant Just Desvern, Esparreguera i Olesa de Montserrat; i amb xifres no significatives trobem Martorell, Collbató, Torrelles de Llobregat i Begues).

En termes inter trimestrals (variacions respecte al trimestre immediatament anterior), El Prat de Llobregat lidera la creació ocupació, amb 2.956 nous llocs de treball. Amb xifres superiors al miler, li segueixen Sant Andreu de la Barca (+1.330), Sant Just Desvern (+1.196) i Cornellà de Llobregat (+1.056).

Per contra, la destrucció de llocs de treball en termes inter trimestrals, la llista l'encapçala L'Hospitalet amb menys 1.414 llocs de treball, seguit a molta distància per Sant Feliu de Llobregat (-400), Castelldefels (-176), Esparreguera (-140) i Viladecans (-134).

I augmenten les operacions immobiliàries

En el tercer trimestre de 2019, amb dades encara provisionals, el número de transaccions immobiliàries a la nostra demarcació va créixer un 11,5 per cent respecte el mateix trimestre de 2018 al passar de 2.394 operacions a 2.670. Amb aquestes dades sembla que es consolida el guarisme de 11.000 operacions immobiliàries anuals, com a mínim, al nostre territori doncs ja portem dos anys amb xifres una mica superiors. Encara estem molt lluny de les 19.000 compravendes de l'any 2005, però molt per sobre de les xifres de 2013 que no van arribar a les 4.500 operacions anuals. En els tres primers trimestres de 2019, la xifra acumulada arriba a les 8.275 operacions, encara que manca el quart trimestre que habitualment és el de més operacions.

Per volum d'operacions de tercer trimestre, L'Hospitalet lidera la taula amb 609 compravendes, seguida de Sant Just Desvern (260), Cornellà i Castelldefels (les dues amb 204).

En termes relatius, Sant Just Desvern augmentà les seves compravendes casi un 800% al passar de 29 operacions a 260. Li segueix Sant Esteve Sesrovires amb un augment del 130% (de 10 passa a 23)

En els tres primers trimestres de 2019, el volum d'operacions ascendeix a 7.807 transaccions, que si comparem amb les 8.405 dels primers nou mesos de 2018, implica una davallada del 7,12%.

Població ocupada per municipis

	IX/2018	XII/18	III/19	VI/19	IX/19
Abrera	6.872	6.962	7.105	7221	7.176
Begues	1.399	1.429	1.442	1436	1.391
Castelldefels	17.258	17.042	17.467	17705	17.529
Castellví de Rosanes	1.074	1.092	1.131	1126	1.138
Cervelló	3.053	3.123	3.089	3024	3.102
Collbató	903	945	944	932	892
Corbera de Llobregat	2.795	2.802	2.850	2890	2.847
Cornellà de Llobregat	40.562	39.315	39.585	39892	40.948
El Papiol	2.082	2.083	2.111	2149	2.119
El Prat de Llobregat	45.350	44.716	45.383	45533	48.489
Esparreguera	5.945	5.846	5.948	6011	5.871
Esplugues de Llobregat	19.664	20.168	20.332	20613	20.515
Gavà	15.284	15.548	15.589	15760	15.989
L'Hospitalet de Llobregat	96.742	99.712	100.811	101725	100.301
La Palma de Cervelló	963	945	969	976	1.009
Martorell	10.951	10.893	11.173	11002	10.937
Molins de Rei	8.107	8.235	8.344	8386	8.350
Olesa de Montserrat	5.069	5.139	5.035	5060	5.012
Pallejà	3.211	3.283	3.317	3331	3.269
Sant Andreu de la Barca	10.320	10.573	10.953	9532	10.862
Sant Boi de Llobregat	27.785	28.158	27.208	27153	27.176
Sant Climent de Llobregat	860	931	936	947	925
Sant Esteve Sesrovires	5.565	5.493	5.694	5778	5.689
Sant Feliu de Llobregat	15.902	16.261	16.821	16727	16.327
Sant Joan Despí	15.368	15.473	15.462	15373	15.669
Sant Just Desvern	15.719	15.859	16.219	14300	15.496
Sant Vicenç dels Horts	7.893	7.960	8.022	7901	7.895
Santa Coloma de Cervelló	2.372	2.323	2.391	2347	2.418
Torrelles de Llobregat	1.045	1.054	1.066	1070	1.034
Vallirana	3.000	3.048	3.072	3060	3.037
Viladecans	19.462	19.791	20.085	19701	19.567
Total	412.575	416.202	420.554	418.661	422.979

Compravendes immobiliàries per municipis

	2018			2019			
	1º	2º	3º	1º	2º	3º*	
Abrera	31	28	32	43	31	35	20
Begues	30	24	15	28	15	20	14
Castelldefels	190	224	209	190	170	183	204
Castellví de Rosanes	2	3	6	13	5	9	6
Cervelló	22	21	27	28	21	30	32
Collbató	12	15	8	8	13	12	9
Corbera de L.	34	65	40	45	39	52	42
Cornellà de L.	206	300	193	217	207	188	204
Esparreguera	70	79	50	74	54	70	70
Esplugues de L.	116	112	80	117	71	91	90
Gavà	124	141	119	151	141	119	90
L'Hospitalet de L.	769	750	570	733	696	754	609
Martorell	66	98	59	66	75	54	62
Molins de Rei	44	72	55	78	78	79	50
Olesa de Montserrat	52	73	67	66	108	76	76
Pallejà	27	34	27	30	38	24	39
La Palma de Cervelló	10	22	10	9	9	12	6
Papiol (El)	12	15	7	5	3	10	3
El Prat de L.	107	132	139	140	162	120	125
Sant Andreu de la B.	50	108	53	63	54	62	47
Sant Boi de L.	220	292	167	226	197	218	192
Sant Climent de L.	10	7	12	12	6	10	9
Sant Esteve Sesrovires	13	26	10	34	25	31	23
Sant Feliu de L.	106	136	76	224	127	115	86
Sant Joan Despí	87	87	55	71	61	61	43
Sant Just Desvern	90	49	29	34	44	87	260
Sant Vicenç dels Horts	62	71	60	61	54	68	65
Santa Coloma de C.	10	11	17	16	12	19	17
Torrelles de L.	16	17	19	16	23	20	18
Vallirana	28	56	44	35	39	54	35
Viladecans	135	192	139	242	177	167	124
Total	2.751	3.260	2.394	3.075	2.755	2.850	2.670

Resum dels principals indicadors de conjuntura econòmica

Indicadors d'economia espanyola i catalana		III/2019	II/2019	I/2019	IV/2018	III/2018
Producte Interior Brut d'Espanya	En %	2,0	2,3	2,4	2,3	2,5
Taxa d'atur d'Espanya	En %	14,2	14,2	14,2	14,4	14,8
Inflació d'Espanya	Variació interanual en %	0,1	0,4	1,3	1,2	2,2
Producte Interior Brut de Catalunya	En %	1,8	2,0	2,0	2,6	2,7
Taxa d'atur de Catalunya	En %	10,9	11,2	11,6	11,8	10,6
Inflació Catalunya	En %	0,3	0,7	1,4	1,4	2,3
Indicadors d'economia de l'Hospitalet i el Baix Llobregat		III/2019	II/2019	I/2019	IV/2018	III/2018
Afiliació a la Seguretat Social	Variació interanual en %	2,52	3,02	3,70	3,82	3,12
Atur registrat	Variació interanual en %	-3,0	-4,6	-6,4	-6,5	-5,7
Contractes de treball	Valors absoluts	101.507	118.810	91.577	99.608	91.793
Treballadors autònoms	Valors absoluts	62.045	63.031	62.802	62.756	62.336
Treballadors assalariats (tots el règims)	Valors absoluts	360.934	350.322	352.399	348.190	350.799
Nombre d'empreses	Valors absoluts	27.739	28.254	28.140	27.876	27.581